

ΑΠ' ΤΙΣ ΑΝΑΠΟΔΙΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΥΖΥΓΩΝ

Μία συμβουλή του Σωκράτη. — ... Και μία γνώμη του Διογένη. — 'Αξιζει νά... μοιράζε'ται ή ζωή; — Γάμος, ή... ένοικίσεις... — 'Ο Λούθρος και ή φλυαρία τής γυναίκας του. — 'Ένα παράξενο επίτμβιο. — 'Η άγωνία μιάς κοσμικής κυρίας.

— Τι με συμβουλεύεις; Νά παντρευθώ ή νά μείνω άνύπανδρος; έρωτήσε κάποτε, τόν Σωκράτη ένας φίλος του.

— 'Ότι κι' άν κάμης, θά μαναοήσης! τού άπάντησεν ό σοφός.

— Δέν μιάς λές, Διογένη, έρωτήσαν κάποτε τόν περίφημο κυνικό φιλόσοφο. Σε ποιά ήλικία πρέπει νά παντρεύεται κανείς;

— 'Όταν είνε νέος είνε πολύ ένωρίς, κι' όταν γεράση είνε πολύ άργά, άπάντησεν ό Διογένης.

'Ο στρατάρχης ντέ Γκασσιόν, όταν τόν έρωτούσαν γιά ποιό λόγο είχε άπορρίψει όλες τίς προτάσεις γάμου που του είχαν κάμει άπαντούσε:

— Δέν βρίζω πως ή ζωή του ανθρώπου είνε τόσο μεγάλη, ώστε νάχη τό δικαίωμα νά χαρίση κανείς τήν μισή σε μιά γυναίκα!...

'Ο πρίγκηπ ντέ Λίγν έλεγεν ότι ό θεσμός του γάμου έπρεπε νά μετατραπή σ' ένα είδος πολυετούς ένοικιάσεως τής συζύγου, με δικαίωμα του ένοικιστού νά άγοράξη τό ένοικιζόμενον έναν τό ετήσιο του γούστου του!

'Ο μέγας ζωγράφος Σουρέλ ήταν εύτυχέστατος ως σύζυγος. Περιέγραφε δε ως έξης τήν πρώτη του συνάντηση με τή μέλλουσα γυναίκα του:

«Καθόταν κοντά στό παραθύρι και έμπάλωνε κάλτσες. Μόλις τήν είδα ένωισα μία βαθειά συγκίνηση. 'Ο θεός μ' έστειλεν εδώ, ακέφιχα. Νά ποιά γυναίκα χοιριάζεται σ' έμένα που ό κάλτσες μου είνε διακόκκις τρούπες!...»

'Ο Λούθρος, γιά νά γλυτώνη από τήν άδιάκοπη φλυαρία τής συζύγου του Κέθας που δέν τήν άφηνε νά έργασθή, άναγκαζόταν και κατάφευγε στό έξης τέχνασμα: 'Επήγαινε κι' έπαιρνε από τήν κουζίνα, φρούκι και βούτυρο, γιν νάχη νά τρώη και κατόπι κλειδονόταν μες στό γραφεύο του, φροντίζοντα, φυσικά, νά κούβη κιλά τό κλειδί. 'Έτσι έμενε, έργαζόμενος άνενόηχτα, επί τρείς-τέσσερες μέρες... Και δέν άνοιγε τήν πορτα παρά μόνον όταν ή γυναίκα του, έχοντας χάσει πιά τήν έπομονή της, τόν άπειλούσε πως θά φώναζε τόν σιδηρουργό νά σπάση τήν κλειδαριά!...

'Ο πρίγκηπ ντέ Κοντί ήταν τρομερά άτυχος. Κάποτε έπρόκειτο νά ταξιδεύη μόνος του, γιά μιά του ύπόθεση. Τήν ώρα που άποχαιρετούσε τήν γυναίκα του, τής είπε χαριεντιζόμενος:

—Φρόντισε νά μη με άπατήσης έν όσφ θά λείπω... —Μπορείς νά είσαι ή τυχος, φίλε μου, τού άπάντησε ή πριγκίπισσα. Δέν αισθάνομαι τήν όρεξη νά σε άπατήσω παρά μόνον... όταν σε βλέπω!...

Στό νεκροταφείο τών Παρισίων, ένας άπαρηγόρητος σύζυγος είχε χαράξει τήν έξης φράση, επάνω στην πλάκα του τάφου τής γυναίκας του:

«Τά δάκρμά μου, άλλοιμονο, είνε άδύνατον νά σε άναστήσουν... Κι' από τότε που τήνωισα αυτό, όιο κλαίω... Κλαίω... Κλαίω!...»

'Ένας γιατρός είχε βγη κάποτε μαζί μ' ένα φίλο του. Στο δρόμο συνήντησαν έξαφνα μιά όμορφη κυρία. 'Ο γιατρός έπευσε τότε νά στρέψη στό πρώτο σοκάκι, γιά νάποφύγη νά βρεθή αντιμετώπος μαζί της.

'Ο φίλος του, κατάπληκτος, τήν ρώτησε γιά ποιό λόγο θέλησε νά τήν άποφύγη.

— 'Εκουράριστ τον άνδρα της στην τελευταία του αρρώστια, άπάντησεν ό γιατρός.

— Και είχες τήν άτυχία νά τόν άφήσης νά πεθάνη;

— Τούναντιόν, τόν έδωσα!...

«Και τότε μένομε κ' όι δού σιωπηλοί και σεπτικοί, μες στην άπέραντη άμφιβολία τής ψυχής που έχασε κάθε χυμό ζωής!...»

'Η σιωπή αλώθηκε και πάλι βαρεία και καταθλιπτική— στό σιοτεινό δωμάτιο, όπου όι τρείς διαφορετικοί έρωτες τών γυναικών έκεινον είχαν έρθει σε τρομερή σύγκρουση.

«Και όμως, ή τρείς έκεινες γυναίκες είχαε άγαπήσει, χωρίς νά τό ξέρουν, τόν ίδιο άντρα!...

Μετάφραση Ν. 'ΑΔ.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΟΦΟΙ

ΕΝΑΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΒΡΑΧΜΑΝ

'Ο Δημήτριος Γαλανός και ή περιπετειώδης ζωή του. Ταξείδι στην Ιερή Μπενασές. Πώς τόν ύπεδέχθησαν όι ίερείς τών 'Ινδών. Σαρκάντα πρώτων μελέτη! 'Η 'Ελληνικότης τής ψυχής του. 'Η διαθήκη του.

Τήν εποχή που όι 'Ελληνες έδούλευαν στους Τούρκους ένας μορφωμένος 'Αθηναίος άπεράσισε νά ταξιδεύη στη μακρονή χώρα τών 'Ινδίων και νά μνηθί έκει στά μυστήρια τής 'Ινδικής φιλοσοφίας. Πρόκειται γιά τόν περίφημο Δημήτριο Γαλανό, τού όποίου ή ζωή ήταν άληθινό μυθιστόρημα.

'Ο Γαλανός γεννήθηε στά 1760, έσπούδασε στό ιστορικό σχολείο τού Νέεζα, έπειτα στό Μετσόγγι κι' άργότερα στην Πάτμο. Τέλος άνεχώρησε γιά τήν Κωνσταντινούπολη, προσκαλεσμένος από τό θεο του Γρηγόριο, Μητροπολίτη Καισαρείας.

'Ο θεός του τόν παρεκίνησε νά γίνη κληρικός, άλλ' ό Γαλανός φλεγότανε από τόν πόθο τών ταξιδιών και κινήθασε, έπειτα από διάφορες περιπέτειες, νά φτάση στις 'Ινδίες και νά γίνη δάσκαλος τού συγγενούς του Κωνσταντίνου Παντελή. Από τας 'Ινδικές έγγραφε τακτικά στους γονείς του που έμεναν στις 'Αθήνας. Μιά φορά όμως τό χρόνο λάβαιναν γράμμα του, γιατί, τά ταχυδρομεία βρισκόνταν, σε νηπιώδη κατάσταση έκεινον τόν καιρό...

Στις 'Ινδίες ό Γαλανός έδίδασκε τήν 'Ελληνική γλώσσα και έδίδασκε τήν 'Αγγλική, τήν Περσική, άλλες 'Ασιατικές γλώσσες και τή Σανσκριτική.

Στό μεταξύ έμαθε ότι τά μυστήρια τής 'Ινδικής φιλοσοφίας έδιδάσκοντο στην Ιερή πόλη Μπενασές από μεγάλους βραχμάνους μέσα στη μεγαλειότητα Παγόδα (νάό) τών 'Ινδίων. Τήν εποχή εκείνη ό Γαλανός είχε άποκτήσει κάποια περιουσία, και άπεφάσισε νά τήν χρησιμοποιήση γιά τό σκοπό του. Καταθέτει λοιπόν τήν περιουσία του σε μιά Τράπεζα τής Καλκούτας και πηγαίνει στην Μπενασές. Οί Βραχμάνες ύποδέχτηκαν με χαρά τόν 'Ελληνα αυτόν που μιλούσε τόσο καλά τήν Ιερή τους γλώσσα, τήν άγνωστή και σ'αυτούς τούς 'Ινδούς, εκτός τών σοφών. 'Ο Ληήτριος Γαλανός φορετ τη σερνή στολή τών βραχμάνων, οδηγείται στη Μεγόλη Παγόδα και κινείται εις τά μυστήρια τού Βραχμανισμού μετα λαμπρή τελετή.

Σαρκάντα όλόκληρα χρόνια έζησε τήν άσκητική ζωή τού βραχμάνου ό 'Αθηναίος φιλόσοφος, βυθισμένος σε μελέτες. Και κατέληξε νό θεωρείται από μέν τούς άποίκους 'Αγγλούς ό σοφώτερος τής 'Ινδικής έπιστήμης, από δε τούς βραχμάνους συναδέλφους του <θ ε ι ο ς ά ν ή ρ >.

'Ενώ ό Γαλανός μετέφραζε στην 'Ελληνική τά 'Ινδικά Ιερά βιβλία, δέν έλημονούσε και τούς συγγενείς του. Τούς έστειλε όμνενα χρήματα και παρακινούσε τούς πιο νέους άπ' αυτούς νάρθουν νά τόν βρούν στις 'Ινδίες γιά νά σπουδάσουν και αυτοί.

'Ένας άνηψιός του όνόματι Παντελής Γαλανός άπεφάσισε νά ύτακούση στό θεο του και έταξείδευε στις 'Ινδίες, μόλις όμως έφθασε στην Καλκούτα έλαβε διαταγή τού θεο του νά παρμεινή έκει, γιά νά σπουδάση πρώτα τήν αρχαία 'Ελληνική κοντά σ' έναν διάσημο 'Ελληνιστή όνόματι 'Ανανία νά μάθη δε καλά και τήν 'Αγγλική. Συγχρόνως ό Γαλανός έγραφε στον άνηψιό του ότι μόλις ή περιουσία του τό έπιτρέψουν θά έρχοταν και αυτός στην Καλκούτα και νά έπιστρέψουν μαζί στις 'Αθήνας. Μέσα στην ψυχή του 'Αθηναίου σοφού έζηε ψυλήηει πειά ή νοσταλγία, κή φωνή του γενεθλιού χώματος».

Τά παραπάνω συνέβαιναν τή 1822. 'Αλλά μόλις πέρασε ένα έτος από τότε που είχε 'ρθεί ό Παντελής στην Καλκούτα ό θεός του —που ήταν τότε τό έπίων— έπεσε άρρωστος. Είδοποίησε τόν άνηψιό του νά πάη άμέσως στη Μπενασές, άλλ' ό Παντελής δέν τόν έπρόφτασε ζωντανό. 'Ο Δημήτριος Γαλανός άπέθανε τήν 31 Μάϊου, στις 7 μ. μ.

Οί 'Ινδοί Βραχμάνες τή φορά αυτή έχασαν τή φιλοσοφική τους άπάθεια και ήσαν άπαρηγόρητοι γιά τό θάνατο του σοφού διδάσκαλου τών. Τον εκήθισαν με τήν 'Ινδική Ιεροτελεστία και στην πλάκα του τάφου του έγραψαν 'Ινδιστί:

<'Ενθάδε κείται

Δημήτριος Γαλανός ό 'Αθηναίος

Νίλιες χιλιάδες άχ'!»

'Από τή διαθήκη τού Γαλανού φαίνεται ή 'Ελληνικότης τής ψυχής του. Αρχίζει με τό «Είς τό όνομα τοι θεοι 'Αμήν» και άφού κληροδοτεί διάφορα ποσά «δίδει και χοιρίζει εις τήν κυριότεραν 'Ακαδημία των 'Αθηνών» τή μισή περιουσία του και άκομη όλα τά Σανσκριτικά βιβλία του, τίς χειρόγραφες μεταφράσεις του και ένα λεξικό που είχε συντάξει. Τό χρηματικό αυτό ποσό ήταν 39.000 δραχμές, έσοδευτηκε δε γιά τό χρεώμα τού 'Εθνικού Πανεπιστημίου.

'Ο Γαλανός μετέφρασε στην 'Ελληνική τά 'Ινδικά Ιερά βιβλία, τή Βαλαβαράτα, τή Μαχαβαράτα, τή Βιχίβατά, τή Γίτα, τήν 'Ιτιχασασαμουσάτι, τή Δούργα, τήν Πανσάταντρα, τή Γαγγού Βάντσο, τά φιλοσοφικά έργα του Β.σιλεύς Βιτσιραχη, τή 'Σουομι γανωμάκ και ήθικών» του Σανατάι, τή «Πινδύτορακι» τού Ζαγνάβια κλπ. Πρωτότυπα έργα άφηε ενά βραχμανικό σύγγραμμα χωρίς τίτλο, λεξικό Περσικό, Βραχμάνικό, 'Ελληνικό και 'Αγγλικό και πολλά άλλα.